

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Μακροοικονομική Θεωρία Ι

Διάλεξη 5: Συνολική Ζήτηση και Συνολική Προσφορά (Μέρος Α)

Διδάσκων: Γιαννέλλης Νικόλαος
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται στην άδεια χρήσης **Creative Commons** και ειδικότερα **Αναφορά – Μη εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγο Έργο 3.0 Ελλάδα** (*Attribution – Non Commercial – Non-derivatives 3.0 Greece*)

[ή επιλογή ενός άλλου από τους έξι συνδυασμούς]

[και αντικατάσταση λογότυπου άδειας όπου αυτό έχει μπει (σελ. 1, σελ. 2 και τελευταία)]

- Εξαιρείται από την ως άνω άδεια υλικό που περιλαμβάνεται στις διαφάνειες του μαθήματος, και υπόκειται σε άλλου τύπου άδεια χρήσης. Η άδεια χρήσης στην οποία υπόκειται το υλικό αυτό αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ Ι

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2015-2016

Νικόλαος Γιαννέλλης – giannellis@uoc.gr

ΔΙΑΛΕΞΗ 5

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

(Μέρος Α)

Συνολική Ζήτηση και Συνολική Προσφορά

- Εισαγωγή
- Καμπύλη Συνολικής Προσφοράς (AS)
- Ειδικές Περιπτώσεις της AS
- Καμπύλη Συνολικής Ζήτησης (AD)
- Διαγραμματική Εξαγωγή της AD
- AD και Νομισματική Πολιτική
- AD και Δημοσιονομική Πολιτική
- Κλίση της Καμπύλης Συνολικής Ζήτησης
- Αλγεβρική Εξαγωγή της AD

Εισαγωγή

- Μέχρι τώρα έχουμε υποθέσει ότι οι τιμές είναι σταθερές.
- Πώς, όμως, προσδιορίζεται το επίπεδο των τιμών;

Υπόδειγμα Συνολικής Ζήτησης και Συνολικής Προσφοράς

- Το υπόδειγμα αυτό δείχνει τον ταυτόχρονο προσδιορισμό του εισοδήματος και του επιπέδου των τιμών.

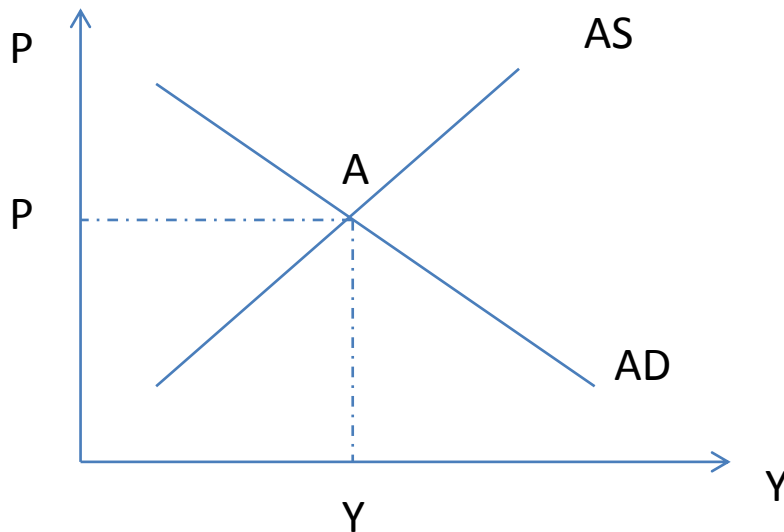
- Καμπύλη Συνολικής Ζήτησης
- Καμπύλη Συνολικής Προσφοράς

Εισαγωγή

- Η καμπύλη συνολικής ζήτησης (AD) δείχνει τους συνδυασμούς του επιπέδου των τιμών και του προϊόντος, στους οποίους η αγορά αγαθών και η αγορά χρήματος βρίσκονται ταυτόχρονα σε ισορροπία.
- Η καμπύλη συνολικής προσφοράς (AS) δείχνει τους συνδυασμούς του επιπέδου των τιμών και του προϊόντος, στους οποίους οι επιχειρήσεις προσφέρουν, για κάθε δεδομένο επίπεδο τιμών, συγκεκριμένη ποσότητα προϊόντος.
- Διαγραμματικά...

Εισαγωγή

- Η ταυτόχρονη ισορροπία είναι:

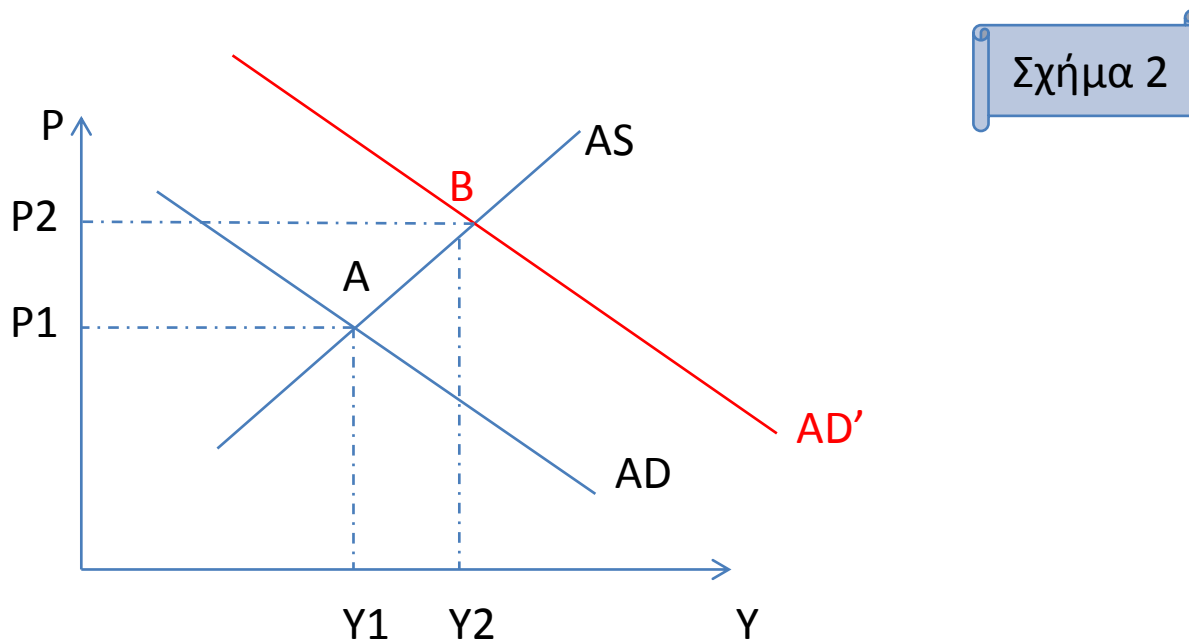

Σχήμα 1

Task: Η κλίση της AD είναι αρνητική. Γιατί;

Εισαγωγή

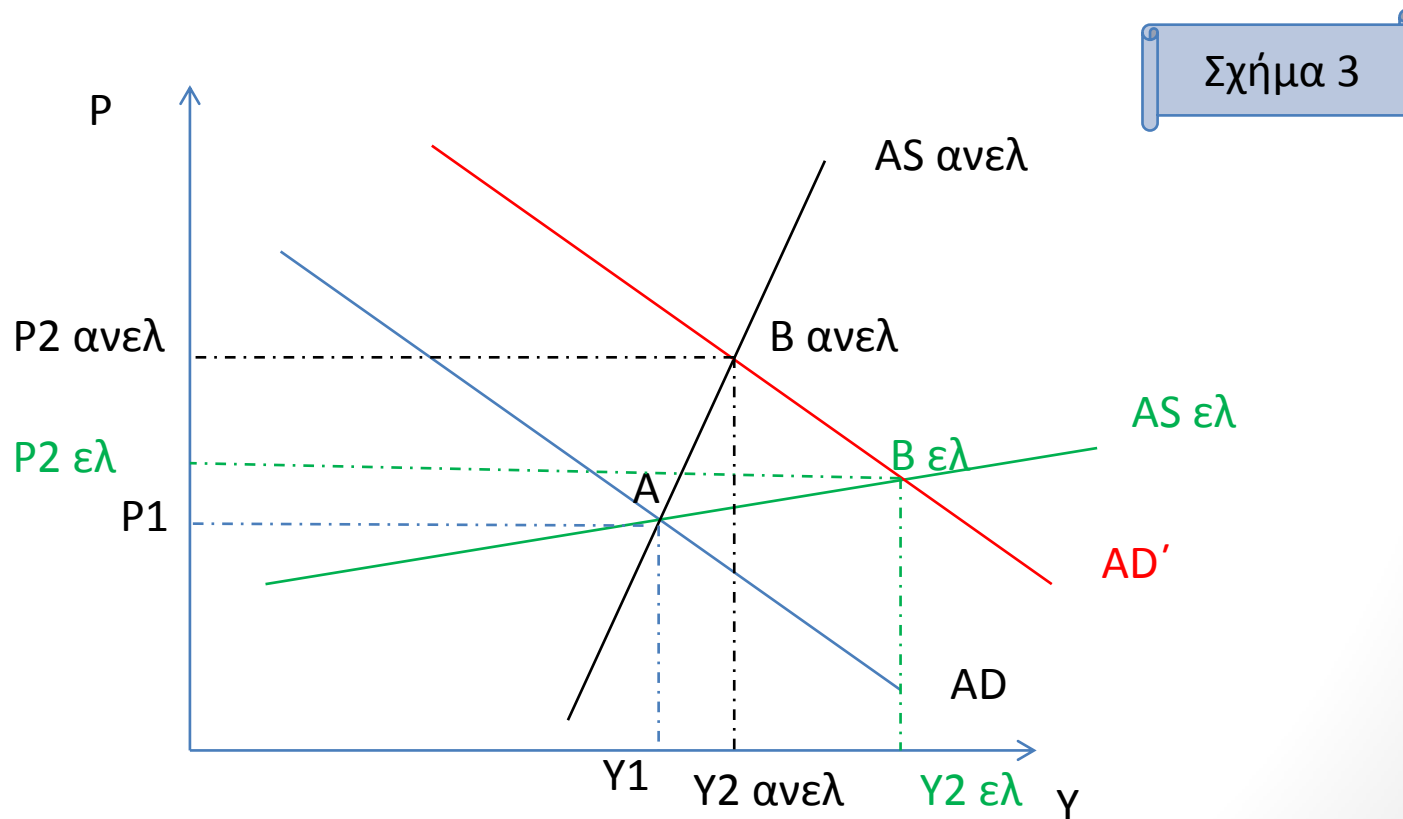
- Τα πραγματικά χρηματικά διαθέσιμα επηρεάζουν (έστω και έμμεσα) τη συνολική ζήτηση και το προϊόν.
- Task: Πώς επηρεάζουν τα ονομαστικά χρηματικά διαθέσιμα;

- Το ακριβές αποτέλεσμα εξαρτάται από την κλίση της AS .

Εισαγωγή

- Όσο πιο ελαστική (οριζόντια) είναι η AS, τόσο πιο μεγάλη είναι η επίδραση της αύξησης της AD στο Y και μικρότερη στο P .

Καμπύλη Συνολικής Προσφοράς

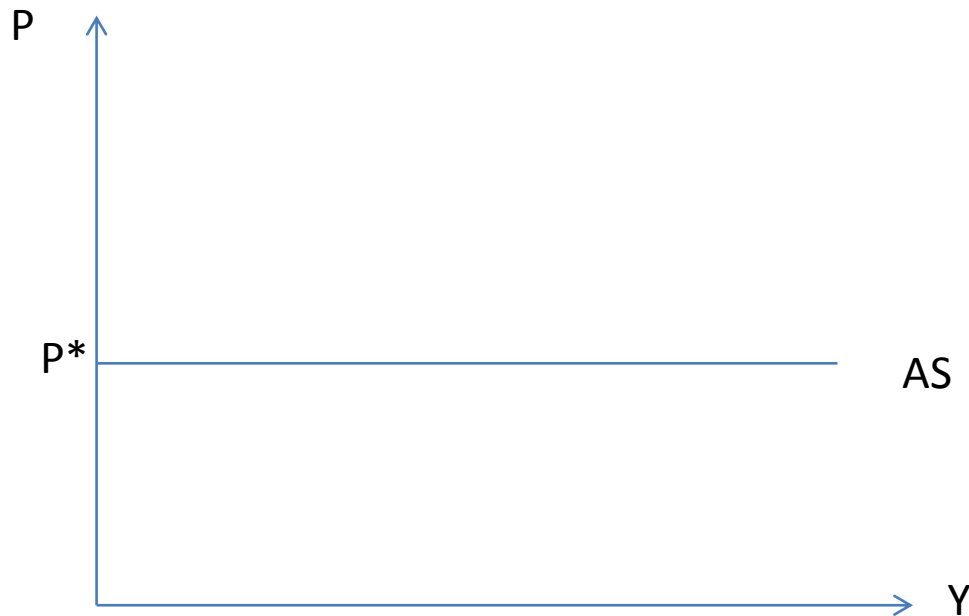
- Διακρίνουμε δύο ακραίες περιπτώσεις:
 1. Κεϋνσιανή καμπύλη συνολικής προσφοράς
 2. Κλασική καμπύλη συνολικής προσφοράς

Κεϋνσιανή καμπύλη συνολικής προσφοράς

- Είναι πλήρως ελαστική (οριζόντια)
↓
- Το επίπεδο των τιμών είναι σταθερό.
↓
- Οι επιχειρήσεις προσφέρουν σ' αυτό το επίπεδο τιμών οποιαδήποτε ποσότητα προϊόντος ζητηθεί.

Καμπύλη Συνολικής Προσφοράς

- Η γραφική της παράσταση είναι:

Σχήμα 4

Καμπύλη Συνολικής Προσφοράς

- Βασική Υπόθεση:

- Υπάρχει ανεργία και οι επιχειρήσεις μπορούν να βρουν επιπρόσθετο εργατικό δυναμικό στο ίδιο ύψος μισθού.

- Συνεπώς, δεν αυξάνεται το μέσο κόστος παραγωγής.

Καμπύλη Συνολικής Προσφοράς

Κλασική καμπύλη συνολικής προσφοράς

- Είναι πλήρως ανελαστική (κάθετη)

- Υπάρχει πλήρης απασχόληση.

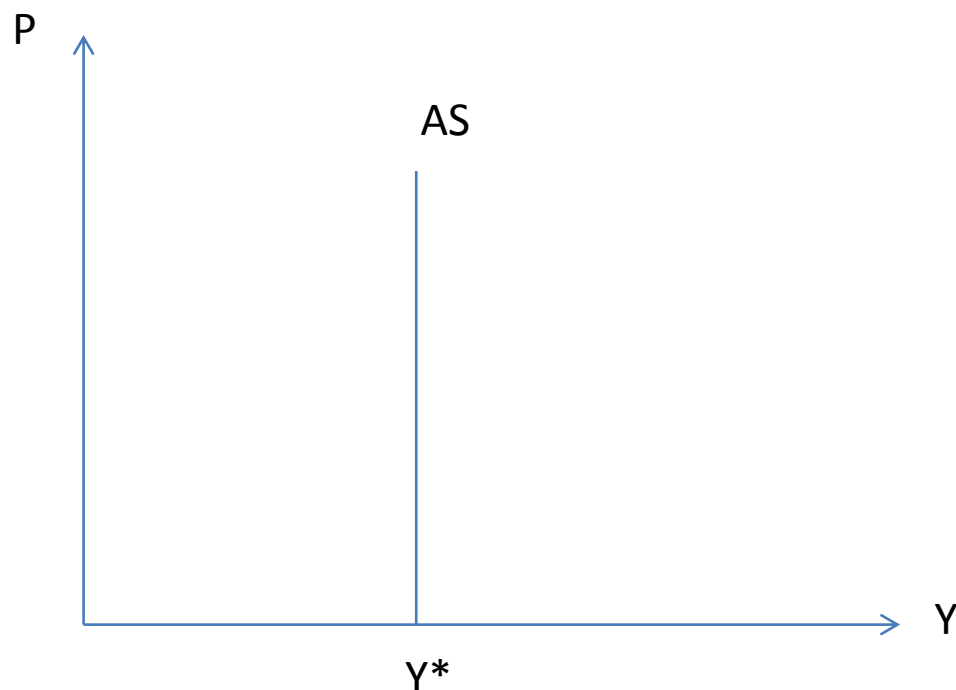
- Προσφέρεται η ίδια ποσότητα προϊόντος οποιοδήποτε κι αν είναι το επίπεδο τιμών.
- Βασική Υπόθεση:

- Οι συντελεστές παραγωγής απασχολούνται πλήρως. Δεν υπάρχει άλλο εργατικό δυναμικό που να μπορεί να εργασθεί.

Καμπύλη Συνολικής Προσφοράς

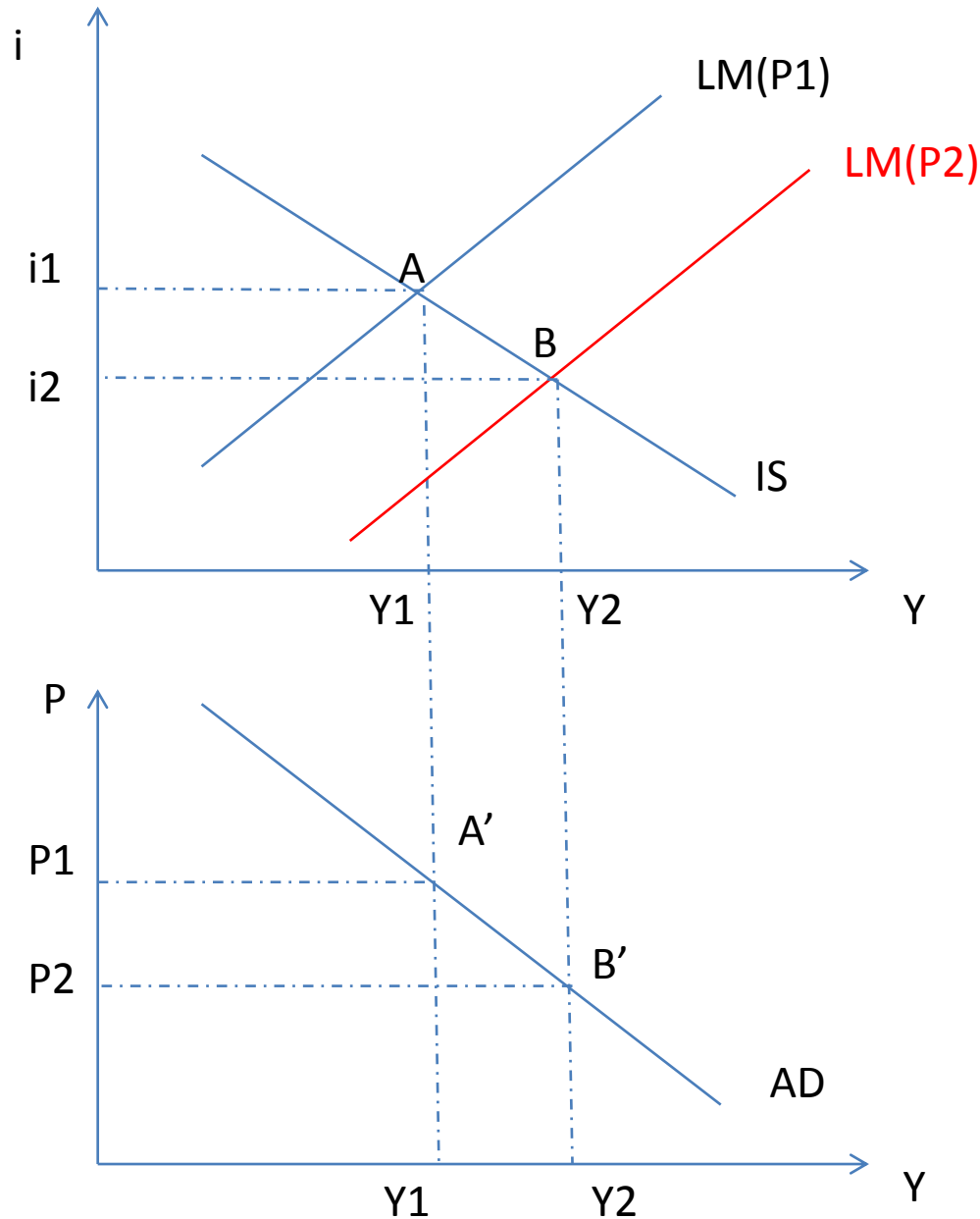
- Η γραφική της παράσταση είναι:

Σχήμα 5

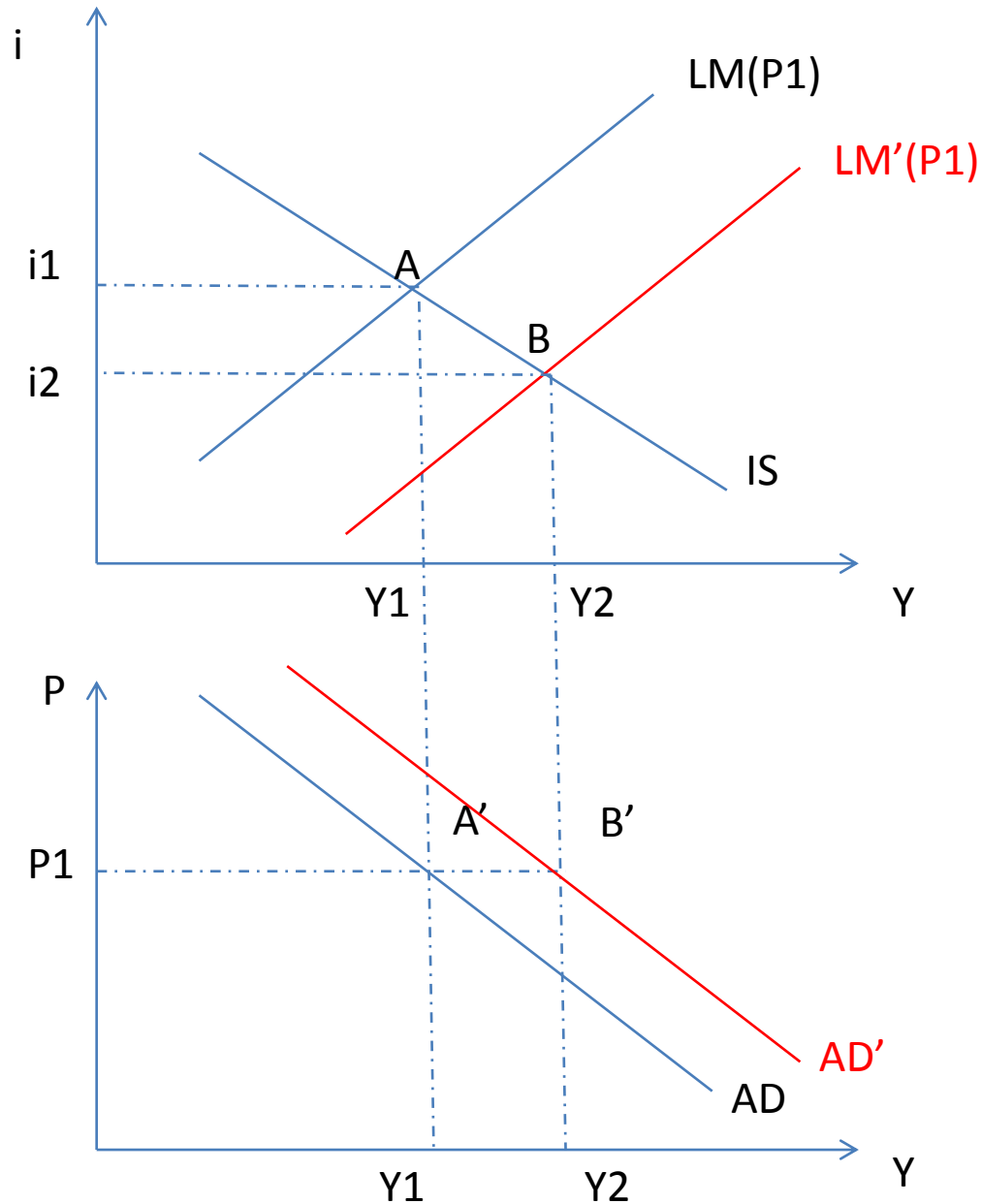
- Όλες οι αγορές ισορροπούν, είναι ευέλικτες και οι μισθοί προσαρμόζονται χωρίς ακαμψίες.

Διαγραμματική Εξαγωγή της AD

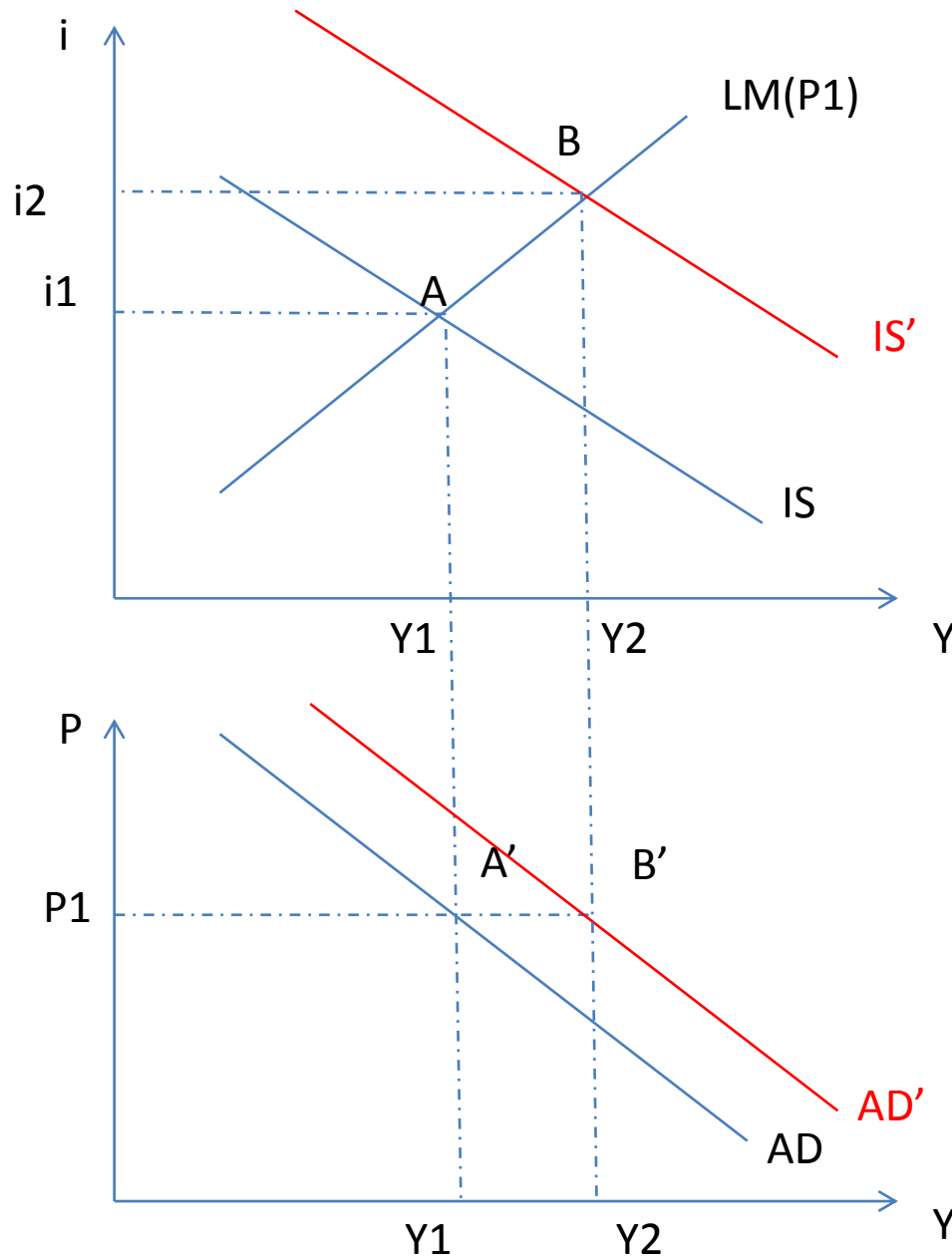
Σχήμα 6

AD και Νομισματική Πολιτική

Σχήμα 7

AD και Δημοσιονομική Πολιτική

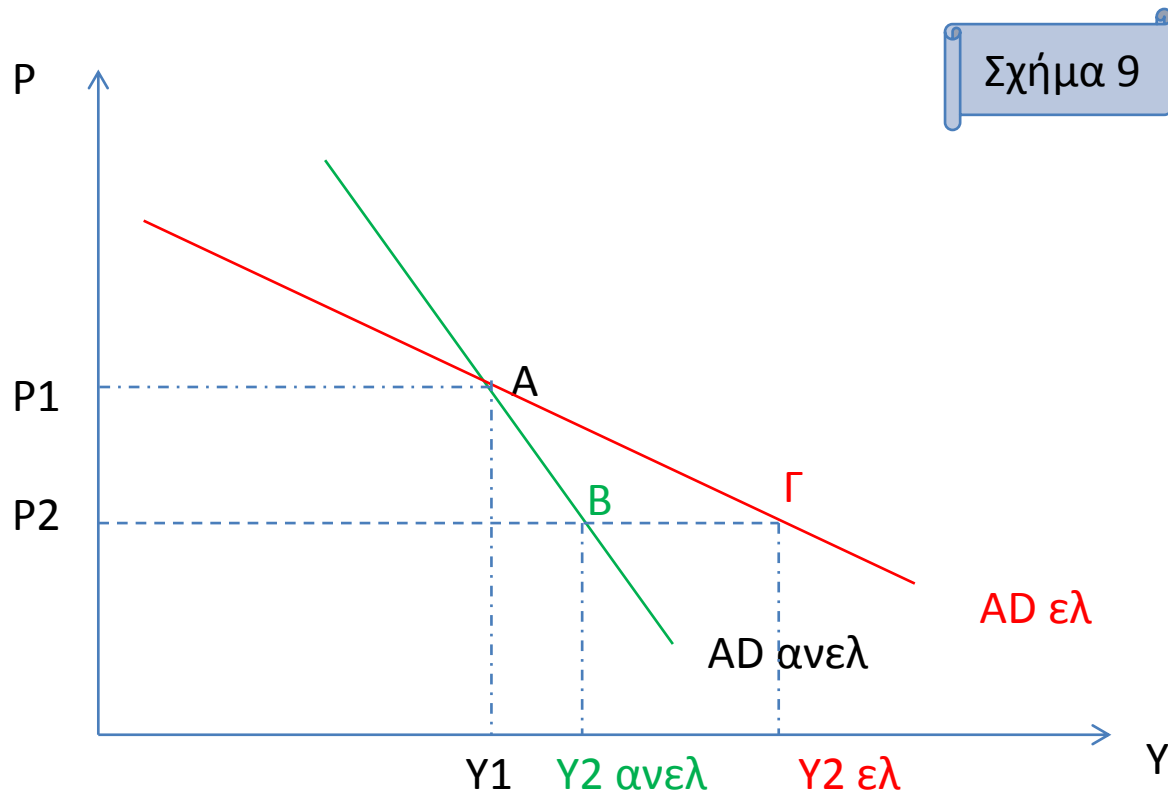

Σχήμα 8

Η κλίση της καμπύλης AD

- Η κλίση της AD εξαρτάται από το βαθμό επίδρασης που θα έχει η μεταβολή της προσφοράς χρήματος (ή των δημοσίων δαπανών) στη δαπάνη και το προϊόν.
- Η AD θα είναι περισσότερο οριζόντια όταν:
 1. Η ευαισθησία της ζήτησης χρήματος ως προς το επιτόκιο είναι σχετικά μικρή.
 2. Η ευαισθησία των επενδύσεων ως προς το επιτόκιο είναι σχετικά υψηλή.
 3. Ο πολλαπλασιαστής είναι σχετικά υψηλός.
 4. Η ευαισθησία της ζήτησης χρήματος ως προς το εισόδημα είναι σχετικά μικρή.

Η κλίση της καμπύλης AD

Αλγεβρική Εξαγωγή της AD

- Έχουμε ήδη εξάγει τις αλγεβρικές μορφές των καμπυλών IS και LM (βλ. Διάλεξη 3).
- Έτσι, γνωρίζουμε ότι:

$$IS \rightarrow Y = \bar{\alpha} (\bar{A} - bi)$$

$$LM \rightarrow i = \frac{1}{h} \left(kY - \frac{\bar{M}}{P} \right)$$

$$\text{όπου} \quad \bar{\alpha} = \frac{1}{1 - c(1 - t)}$$

Αλγεβρική Εξαγωγή της AD

- Από τις παραπάνω σχέσεις έχουμε:

$$Y = \bar{\alpha} \left\{ \bar{A} - b \left[\frac{1}{h} \left(kY - \frac{\bar{M}}{P} \right) \right] \right\}$$

$$Y = \bar{\alpha} \bar{A} - \frac{\bar{\alpha} b k}{h} Y + \frac{\bar{\alpha} b}{h} \frac{\bar{M}}{P}$$

$$Y = \left(\frac{\bar{\alpha}}{1 + \frac{\bar{\alpha} b k}{h}} \right) \bar{A} + \left(\frac{\bar{\alpha}}{1 + \frac{\bar{\alpha} b k}{h}} \right) \frac{b}{h} \frac{\bar{M}}{P}$$

Αλγεβρική Εξαγωγή της AD

- Θέτουμε:

$$\gamma = \left(\frac{\bar{\alpha}}{1 + \frac{\bar{\alpha}bk}{h}} \right)$$

- Άρα, η τελευταία σχέση γίνεται:

$$Y = \gamma \bar{A} + \gamma \frac{b}{h} \frac{\bar{M}}{P}$$

Αλγεβρική Εξαγωγή της AD

- Ακολουθως, θέτουμε:

$$\beta = \gamma \frac{b}{h}$$

- Συνεπώς, έχουμε:

$$Y = \gamma \bar{A} + \beta \frac{\bar{M}}{P}$$

Το γ είναι ο πολλαπλασιαστής των κρατικών δαπανών όταν το επιτόκιο είναι ενδογενές.

Το β είναι ο πολλαπλασιαστής των μεταβολών της πραγματικής ποσότητας χρήματος.

Αλγεβρική Εξαγωγή της AD

- Η τελευταία σχέση αντιστοιχεί στο εισόδημα ισορροπίας.
- Επίσης, περιγράφει και την καμπύλη συνολικής ζήτησης (AD).

- Δείχνει το εισόδημα ισορροπίας, για διάφορα επίπεδα τιμών, με δεδομένη την αυτόνομη δαπάνη (A) και την ονομαστική ποσότητα χρήματος (M).
- Λύνοντας ως προς το επίπεδο τιμών, έχουμε:

$$P = \beta \frac{\bar{M}}{Y - \gamma \bar{A}}$$

Μελέτη

- Dornbusch & Fisher (1993), κεφ. 7

Τέλος Διάλεξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης